

Planning en transitie: landbouw, voedsel en verstedelijking (E086700)

Cursusomvang *(nominale waarden; effectieve waarden kunnen verschillen per opleiding)*

Studiepunten 3.0 **Studietijd 90 u**

Aanbodsessies in academiejaar 2024-2025

A (semester 1) Nederlands Gent

Lesgevers in academiejaar 2024-2025

Vandermaelen, Hans TW15 Verantwoordelijk lesgever

Aangeboden in onderstaande opleidingen in 2024-2025

	stptn	aanbodsessie
Master of Science in de stedenbouw en de ruimtelijke planning	3	A

Onderwijstalen

Nederlands

Trefwoorden

Transitie, Sustainable Food Planning, Agroecologische Stedenbouw, Alternative Food Networks, Regional Food Systems, Soil and Land Use, Duurzame Landbouw

Situering

Dit opleidingsonderdeel brengt de actuele transitie in landbouw- en voedselsystemen in kaart in een context van verstedelijking. Centraal in deze verkenning staat de veranderende relatie tussen landbouw, voedsel en verstedelijking. Het vak behandelt planningsbenaderingen die deze verandering adresseren en begeleiden richting een duurzame transitie van het stedelijk voedsel- en landbouwsysteem. De nadruk in dit vak ligt op de verbinding tussen de transitie binnen stedelijke voedselvoorziening en de verduurzaming van de landbouw.

Inhoud

Dit vak confronteert de historische benadering van het landbouwbeleid met de recente ontwikkelingen in het stedelijk voedselbeleid, inclusief de paradoxale vaststelling dat voedselplanning als een nieuw onderwerp wordt ervaren in de ruimtelijke planning en stadsontwikkeling? (Pothukuchi & Kaufman 2000) Het vak gaat vervolgens in op de selectieve behandeling van het stedelijk voedsel vraagstuk binnen de ruimtelijke planning en stedenbouw. En de actuele ontwikkelingen die zich richten op een verbreding van de voedselplanningsagenda in functie van een verduurzaming van het regionaal voedselsysteem en de landbouwtransitie.

Het vak gaat vervolgens in op:

- verschillende benaderingen met betrekking tot voedselplanning
- voedselregimes en hun relatie tot verstedelijking
- de plaats van stadslandbouw en periurbane landbouw in de stedelijke voedseltransitie
- bodemzorg als nieuw paradigma in de ruimtelijke planning
- grondbeleid in functie van toegang tot grond voor startende boeren.
- publieke instrumenten in de ondersteuning van een agroecologische landbouwtransitie

Deze onderwerpen worden behandeld in een internationale context en zoveel mogelijk geïllustreerd aan de hand van lokale voorbeelden.

Deze hoorcolleges worden aangevuld met een of meerdere excursies die de basis vormen van een werkstuk waarin studenten de ruimtelijke ordening bevragen vanuit een landbouwkundig en voedselperspectief.

Begincompetenties

Vertrouwdheid met de basisbegrippen van de ruimtelijke planning

Eindcompetenties

- 1 Inzicht in de nauwe maar veranderende relatie tussen landbouw, voedsel en verstedelijking
- 2 Inzicht in de selectieve behandeling van het stedelijke voedselvraagstuk
- 3 Gegronde kennis van het huidig stedelijk voedsel en landbouwbeleid
- 4 Kennis van de benaderingen binnen de duurzame voedselplanning

Creditcontractvoorwaarde

Toelating tot dit opleidingsonderdeel via creditcontract is mogelijk na gunstige beoordeling van de competenties

Examencontractvoorwaarde

Dit opleidingsonderdeel kan niet via examencontract gevolgd worden

Didactische werkvormen

Excursie, Hoorcollege

Toelichtingen bij de didactische werkvormen

Hoorcollege: klassiek hoorcollege van 1u15min

Excursie: gericht op de betrokkenheid van boeren bij het stedelijk voedselbeleid, en de grenzen waarop stadsgeoriënteerde boeren vandaag botsen.

Studiemateriaal

Geen

Referenties

- Cabannes, Y., & Marocchino, C. (Eds.). (2018). Integrating Food into Urban Planning. London: PB - UCL Press.
- Deh-Tor, C. M. (2022). Why urban agroecology needs an agroecological urbanism. *Urban Agriculture Magazine*(38), 60-61.
- Dehaene, M., & Vandermaelen, H. (2022a). Waking up in the Land of Urban Agroecology: Lessons in Modesty for Urbanism. *OASE*(110), 43-52.
- Forster, T., Egal, F., Renting, H., Dubbeling, M., & Getz Escudero, A. (2015). Milan Urban Food Policy Pact. Selected Good Practices from Cities: Fondazione Giangiacomo Feltrinelli.
- Moragues-Faus, A., Morgan, K., Moschitz, H., Neimane, I., Nilsson, H., Pinto, M., . . . Halliday, J. (2013). Urban Food Strategies: the rough guide to sustainable food systems. Retrieved from https://agri-madre.net/wp-content/uploads/2018/06/Urban_food_strategies.pdf
- Morgan, K. (2009). Feeding the City: The Challenge of Urban Food Planning. *International Planning Studies*, 14(4), 341-348. doi:10.1080/13563471003642852
- Morgan, K. (2013). The Rise of Urban Food Planning. *International Planning Studies*, 18(1), 1-4. doi:10.1080/13563475.2012.752189
- Pothukuchi, K., & Kaufman, J. L. (2000). The Food System: a stranger to the planning field. *Journal of the American Planning Association*, 66(2), 113-124. doi: 10.1080/01944360008976093
- Tornaghi, C., & Dehaene, M. (Eds.). (2021). Resourcing an agroecological urbanism: political, transformational and territorial dimensions. London: Routledge.
- Van der Ploeg, J. D. (2008). The new peasantries: struggles for autonomy and sustainability in an era of empire and globalization. Abingdon: Earthscan.

, Escudero, AG, Chappell, MJ, Brinkley, C, Nijbroek, R, Arraes, NAM, Andreasen, L, Gattinger, A, De Almeida, GF, Bossio, D

2018, '[Exploring the concept of agroecological food systems in a city-region context](https://doi.org/10.1080/21683565.2017.1365321)', *Agroecology and Sustainable Food Systems*, vol. 42, no. 6, pp. 686-711. <https://doi.org/10.1080/21683565.2017.1365321>

Viljoen, A., Bohn, K., & Howe, J. (Eds.). (2005). Continuous productive urban landscapes: Designing urban agriculture for sustainable cities. Oxford: Architectural Press.

Vakinhoudelijke studiebegeleiding

Bespreken literatuur en toepassing

Evaluatiemomenten

periodegebonden en niet-periodegebonden evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de eerste examenperiode

Mondelinge evaluatie, Werkstuk

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de tweede examenperiode

Mondelinge evaluatie, Werkstuk

Evaluatievormen bij niet-periodegebonden evaluatie

Mondelinge evaluatie, Werkstuk

Tweede examenkans in geval van niet-periodegebonden evaluatie

Examen in de tweede examenperiode is mogelijk

Toelichtingen bij de evaluatievormen

Periodegebonden evaluaties: mondeling examen

Werkstuk: op basis van interview en excursies. Verkenning van de obstakels die boeren vandaag ervaren in een context van verstedelijking en de mogelijke antwoorden die daarop geboden kunnen worden.

Eindscoreberekening

- Individueel examen (60%)
- Deelname aan excursie + bijhorend Werkstuk (40%)